

[Jørgen Jørgensen (Lejre).]

på, er det en misforståelse. De 80 pct. er maksimum for, hvad en skole i det hele taget kan opnå af offentlige tilskud; langt de fleste får betydeligt mindre. Gennemsnittet ligger på omkring 60 pct., og adskillige ligger altså under 60 pct. Det vil sige, at forældrekrederne alle vegne skal yde større bidrag end 20 pct. af udgifterne. Nu mener jeg også, at forældrene skal yde et bidrag. De frie skolers styrke skal ligge i, at der vises offervilje fra de forældre, som opretter disse skoler; og den offentlige støtte, der nu gives, er egentlig både rimelig og forsvarelig. Man stiller et beløb til rådighed for friskolerne, som svarer til statens udgifter og to trediedele af kommunernes udgifter til undervisning af hvert barn i den offentlige skole, og så fordeler man disse penge med et grundtilskud pr. skole: to trediedele af lærerlønningerne og et tilskud til undervisningsmidler, og et vist beløb fordeles efter elevtallet, men der gives ikke nogen garanti for, at disse tilskud kan dække 80 pct. af friskolernes samlede udgifter.

Men som sagt, jeg mener, at med de tilskud, der nu er givet og efter loven fortsat bliver givet til skolerne, har det offentlige vist interesse og forståelse for disse skoler, en interesse og forståelse, som jeg også tror skolerne anerkender, og de vil i særlig grad anerkende denne støtte fra det offentlige, fordi der ikke dertil er knyttet betingelser om særlig tilsyn eller kontrol, og det er noget meget væsentligt og afgørende for de frie skoler, at de bevarer den frihed, de hidtil har haft. Det har glædet mig at opleve den klimændring, der her i tinget er foregået gennem årene med hensyn til forståelsen af friskolerne og deres forhold; der er i tinget en langt større forståelse for disse skolers betydning nu, end der har været tidligere, og når denne større forståelse har bredt sig til så stor en del af tingets medlemmer, synes jeg nok, der er grund til at sige, at den nuværende undervisningsminister har sin betydelige andel heri. Friskolen har ved sit skolearbejde skabt respekt om sin stilling indenfor dansk skolevæsen, og det samspil, som i disse skoler er tilvejebragt mellem skole og forældrekreder, har vist sig at indebære rige muligheder for børnenes undervisning. Det var meget ønskeligt, om denne forståelse af forældrenes ansvar og pligter

overfor skolen kunne brede sig til større kredse i vort folk; hvis det kunne ske, ville meget blive lettere, også indenfor den offentlige skole.

Som jeg indledte med at sige, anbefaler jeg tingets medlemmer at stemme for de ændringsforslag, der er stillet af undervisningsministeren og tiltrådt af udvalget, og jeg tilråder tingets medlemmer at stemme imod de ændringsforslag, som er stillet af det konservative folkeparti; min begrundelse for dette standpunkt har jeg givet i det, jeg her har sagt.

Alvilda Larsen: Jeg kan på mit partis vegne tiltræde de ændringsforslag, ændringsforslagene nr. 3—7, som er stillet af udvalget og tiltrådt af den højtærede undervisningsminister. Der er her så afgjort tale om små fremskridt til gavn for skolerne, og jeg kan derfor anbefale, at man stemmer for disse ændringsforslag. Derimod kan jeg ikke tiltræde ændringsforslagene nr. 1 og 2, stillet af mindretallet, jeg er helt enig i de synspunkter, som det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) netop fremsatte vedrørende mindretallets ændringsforslag.

Mit parti har ved en tidligere behandling af friskoleloven udtrykt ønsket om, at der blev foretaget ændringer i loven, så man på en bedre og klarere måde kunne få afgjort, hvad der var egentlige friskoler, og hvad der var privatskoler; denne ændring er foretaget nu. Det konservative ændringsforslag ville derimod føre loven tilbage til dens gamle skikkelse, og det kan vi ikke gå ind for.

Ingeborg Refslund Thomsen: Jeg tror, man fra alle sider er enig om, at vi ikke skal være karrige med tilskud til de tyske privatskoler i Nordslesvig. Men man kan ikke umiddelbart drage en sammenligning mellem tilskuddet til mindretalsskoler nord og syd for grænsen. Syd for grænsen beregnes tilskuddet efter, hvad det koster at holde et barn i tysk offentlig skole. Især vore små danske skoler syd for grænsen lider økonomisk under den omstændighed, at læreren skal have fuldt timetal og skoleklassen fuldt børnetal, og det er meget større beregnet, end vi beregner det her i Danmark. Mange danske lærere bliver stemplet som „halve lærere“ og børneantallet kun som halvt børneantal, og det kommer straks til